

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Ferrariensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

genteam deauratam, presentibus & consentientibus & approbantibus omnibus prescriptis Episcopis, Presbyteris, Diaconibus Cardinalibus, & injungentibus mihi scriniario ut hujusmodi juramentum publicis litteris exararem. Hi interfuerunt in palatio Ferentini coram Domino Papa, Episcopis, Presbyteris, Diaconibus Cardinalibus. Dominus Lotharius, Dominus Stephanus Theobaldi, Dominus Romanus de Baroncho, nobiles cives Romani; Dominus Lando de Montelongo, Dominus Lando de Colle de medio, Dominus Guido de Colle de Medio, Benedictus de Averfa, & alij. Et ego Iohannes de sancto Laurentio S. R. E. Scriniarius, sicut vidi, audiui, & interfui, scripsi, complevi, & absolvi. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis, constitutionis, concessionis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Laterani v. 1. Kal. Martij, pontificatus nostri anno duodecimo.

ARCHIEPISCOPO, ET ABBATI
sancti Stephani, & Priori sancti
Theodori Ianuensis.

lib. 6.
Scribitur eis
pro Beata S.
Mare de Cal-
tano.

Significaverunt nobis dilecti filij G. Præpositus & fratres Ecclesie sancte Marie de Castello Ianuensi quod cum olim inter ipsos ex parte una & Clericos sancti Damiani & sancti Nazarij ex altera super eo quod prædicti Clerici contra decretum bonæ memoriæ Cyri Archiepiscopi Ianuensis in Ecclesiis suis in honore beate virginis altaria construere presumpserunt, coram bonæ memoriæ Hugone Archiepiscopo Ianuensi & G. Abbate Civitatis auctoritate piæ recordationis Alexandri Papæ prædecessoris nostri quæstio vertetur, iidem cognitis causæ meritis pro eis diffinitivam sententiam protulerunt, sicut in authentico exinde confecto evidenter apparet. Piæ quoque recordationis Urbanus Papa prædecessor noster præfatam confirmans sententiam, cum inter Præpositum & fratres ex parte una & Clericos sancti Georgij Ianuensis ex altera super eodem coram ipso quæstio verteretur, pro eis sententiam promulgavit, decernens in altari quod iidem Clerici in honore beate virginis per Bruniacensem Episcopum fecerant consecrari, licet idem ob reverentiam sacramenti remanserit con-

secratum, officium celebrari divinum de cetero non debere. Quocirca discretionem vestram per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus præfatas sententias exigente justitia promulgatas faciatis per censuram ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo firmiter observari. Nullis litteris veritati &c. Quod si non omnes iis exequendis &c. tu ea, frater Archiepiscopo, cum eorum altero &c. Datum Laterani 11. Kal. Martij, anno duodecimo.

FERRARIENSI EPISCOPO.

In quadam nostra epistola decretali asseris te legisse illud esse nefarium opinari quod quidam dicere presumpserunt, in sacramento videlicet eucharistiæ aquam in flegma converti. Nam de latere Christi, non aquam, sed humorem aquaticum mentiuntur existisse. Licet autem hoc magnos & authenticos viros sensisse recenseas, quorum opinionem dictis & scriptis hæcenus es secutus, ex quo tamen in contrarium nos sentimus, nostræ compelleris sententiæ consentire. Sed verbum Iohannis Apostoli te multum movere fateris dicentis: *Tres sunt qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, & sanguis, & hi tres unum sunt.* quamvis hoc ultimum in plerisque codicibus minimè habeatur, quod dicis ab omnibus sic exponi, illos videlicet esse unum, id est, de una & eadem re, scilicet de humanitate Christi, testari. Porro si vera fuit aqua quæ fluxit de latere Christi, & non humani corporis humor, qualiter per illam probetur quod Christus sit homo, non vides. Glosa namque super illum locum sic habet: *Spiritus, id est, humana anima, quam emisit in passione, aqua & sanguis quæ fluxerunt de latere Christi, quod fieri non posset si non haberet veram carnis naturam.* Sic ergo tam ex textu quam ex glosa proponis per illam aquam probari quod Christus sit verus homo. Et ideo si dicatur quod illa non extitit vera aqua, sed aquaticus humani corporis humor, tam expositoris quam Apostoli verba intelligibilia tibi esse videntur. Sed dicto quod fuerit vera aqua, sicut nos credimus & fatemur, nec ista nec illa sufficienter intelligis. Vnde nobis humiliter supplicasti quatinus ad generalem utilitatem legentium & nebulam de tuo corde tollendam sufficienter & evidenter hoc exponere dignaremur. Nos igitur ad tuæ supplicationis instantiam respondemus quod quidam dixerunt, sed errave-

Epist. 7.
Respondet ad
ejus consulta.
Cap. In quadam.
De celebr. Miss.

* In tert. collect.
additur, verus.
Sed tamen vox
illa non extitit in
codice Anag-
vensi.

runt, Christum non fuisse verum Deum, sed adoptivum, ut miseri Arriani. Alij verò Christum non fuisse verum hominem, sed phantasticum, ut impij Manichæi. Adversus has hæreses Iohannes Apostolus in epistola sua loquitur dicens: *Tres sunt qui testimonium dant in celo, pater, verbum, & spiritus sanctus; & hi tres unum sunt.* per hoc intendens ostendere quòd Christus sit verus Deus. *Et tres sunt qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, & sanguis.* per hoc intendens ostendere quòd Christus sit verus homo. Nam ad esse hominis duo principaliter exiguntur, videlicet corpus & anima, ex quorum conjunctione verus homo subsistit. Per hoc autem quòd in articulo mortis Christus inclinato capite tradidit spiritum, de quo voce magna clamaverat, *Pater, in manus tuas commendo spiritum meum,* manifestè probatur quòd ipse spiritum habebat, non solum vitalem flatum, sed animam quoque rationalem, de qua prædixerat: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* &: *Potestatem habeo ponendi animam meam & iterum sumendi eam.* Per hoc autem quòd unus militum lancea latus ejus aperuit, & continuo exivit sanguis & aqua, probatur apertè quòd Christus verum corpus habebat. Nam de phantastico corpore nec sanguis nec aqua potuisset exire. Vnde ille qui vidit, testimonium quidem perhibuit, & testimonium ejus est verum, quòd tres sunt qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, & sanguis, quòd videlicet Christus sit verus homo ex anima rationali subsistens. quod probatur ex eo quòd * talem spiritum emisit ex vero corpore. quod inde probatur, quoniam ex eo sanguis exivit & aqua. Rationalis quippe anima non posset vivificare nisi corpus humanum, ex quibus verus homo consistit. Ceterum sicut verus fuit spiritus & verus sanguis, ita procul dubio vera aqua, cum Christus sit veritas, & à veritate omnis fallacia sit penitus aliena. Nam si non fuisset aqua sed flegma quod de latere salvatoris exivit, ille qui vidit & testimonium

* In tert. collect. vitalem

* Hac vox desit in tert. collect.

* Hac item vox desit in tert. collect. Habetur tamen in cod. Anteg.

* verum perhibuit, profectò non aquam sed flegma dixisset. Nec in hoc verum regenerationis sacramentum fuisset ostensum, cum per sacramentum baptismi non regeneremur in flegmate, sed in aqua. Neque per hoc * vero posset argumento probari quòd in sacramento eucharistiæ admiscenda sit aqua vino, si de latere Christi non aqua sed flegma cum sanguine profuisset. Sed nec vera fuisset figura quæ

super hac re præcessit in veteri testamento, quando videlicet Moyses virga percussit silecem, & ex ea quidem non flegma sed aqua manavit. Restat igitur ut qualiscunque fuerit illa aqua, sive naturalis, sive miraculosa, sive de novo divina virtute creata, sive de componentibus ex parte aliqua resoluta, procul dubio vera fuerit, cum naturaliter possit & compositum in componentia & elementatum in elementa resolvi; quemadmodum verus extitit sudor ipsius, sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram. Cum autem ad compositionem humani corporis quatuor elementa concurrant, videlicet terra & aqua, aër & ignis, & ad vegetationem ejusdem corporis quatuor humores similes illis conveniant, videlicet sanguis & cholera, flegma & melancholia, ut veritatem humani corporis expressius demonstraret, unum ex illis & unum ex istis Iohannes expressit, illaque potius ex illis & istis, quæ magis mysterio congruebant, ex elementis aquam, & ex humoribus sanguinem, in quibus duobus duo maxima sacramenta, redemptionis videlicet & regenerationis, eluecent. Datum Laterani 111. Non. Martij, anno duodecimo.

PATRIARCHÆ IEROSOLYMITANO
apostolicæ sedis Legato.

GRatum gerimus & acceptum & tuam prudentiam dignis in Domino laudibus commendamus quòd inter imminetia circumquaque discrimina, circa ea quæ tuæ sollicitudini sunt commissa ita te fortiter & prudenter exeres ut ex magna parte tuæ possimus operæ imputare si quid nunc orientali provinciæ vel de persecutione subtrahitur vel ad requiem procuratur. Attendentes igitur quòd ad utrumque poterit proficere postulatio quam dilecti filij Canonici Antiocheni de venerabili fratre nostro Yporiensis Episcopo tuo * studio mediante fecerunt, de consilio fratrum nostrorum illam duximus approbandam, sperantes quòd cum ipse sit simplex, rectus, ac timens Deum, & in ejus lege probatus, non solum Ecclesiæ quæ vocavit eundem utiliter præsidebit, verum etiam eo tibi reque illi ad mutuum solatium assistente, per unanimes caritatem duorum generalis terræ sanctæ profectus poterit efficacius promoveri. Quapropter ipsum per litteras apostolicas exhortati ut onus illud cum humilitate prompta suscipiat, per præsentem nuntium, in cuius recessu nondum poterat ad nos ejusdem Episcopi recurrere ref-

Epist. 1.
De translati-
one Episcopi
Yporiensis ad
patriarchatum
Antiochenum
Vide infra
epist. 38. 39.

* Vide supra
lib. 11. epist.
110.